

Europarådet

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande redogörelse 2009/10:ER1 Från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling. I betänkandet behandlas vidare tre följdmotioner.

Regeringen har ännu inte inkommit med någon skrivelse om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under 2009.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna samt avstyrker motionerna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll	4
Motionerna	4
Utskottets överväganden	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Redogörelsen	7
Följdmotionerna	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Årlig redogörelse från regeringen**
Riksdagen avslår motion 2009/10:U10.
2. **Nagorno-Karabach**
Riksdagen avslår motion 2009/10:U8.
3. **Holodomor**
Riksdagen avslår motion 2009/10:U9.
4. **Redogörelsen**
Riksdagen lägger redogörelse 2009/10:ER1 till handlingarna.

Stockholm den 22 april 2010

På utrikesutskottets vägnar

Göran Lenmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lenmarker (m), Urban Ahlin (s), Gustav Blix (m), Anne-Marie Pålsson (m), Kerstin Lundgren (c), Kent Härstedt (s), Fredrik Malm (fp), Walburga Habsburg Douglas (m), Kerstin Engle (s), Holger Gustafsson (kd), Hans Linde (v), Carin Runeson (s), Rosita Runegrund (kd), Mats Sander (m), Olle Thorell (s), Ameer Sachet (s) och Max Andersson (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i detta betänkande redogörelse 2009/10:ER1 Från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling. I betänkandet behandlas vidare tre följdmotioner.

Utskottet förutsätter att regeringen under 2010 återkommer till riksdagen med en skrivelse om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. under 2009.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelsen redovisar Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling Europarådets roll i det europeiska samarbetet, den parlamentariska församlingens verksamhet under 2009 och den svenska representationen.

Delegationen redogör också för huvudområdena för församlingens verksamhet. Dessa utgörs av granskning – bl.a. av hur medlemsländerna uppfyller sina åtaganden – och av politiska, ekonomiska och juridiska frågor och frågor om mänskliga rättigheter. Vidare utgörs de av kultur-, befolknings- och flyktingfrågor, sociala frågor, hälso- och familjefrågor, miljöfrågor samt jämställdhet.

Till redogörelsen är fogad en förteckning över rekommendationer, resolutioner och yttranden som församlingen har antagit under perioden.

Motionerna

Socialdemokraterna begär i kommittémotion 2009/10:U10 (s) att regeringen varje år ska lämna en redogörelse för verksamheten inom de organ som anges i 8 kap. 6 § RO, varav Europarådets svenska delegation är ett.

I den enskilda motionen 2009/10:U8 (m) uppmärksammas konflikten mellan två medlemmar av Europarådet kring Nagorno-Karabach (Azerbajdzjan och Armenien). Motionären anser att konflikten snarast måste få en fredlig lösning. För detta krävs, enligt motionären, kompromissvilja från båda sidor. All väpnad aktivitet måste bringas att upphöra och med hänvisning till territoriell integritet måste alla trupper dras tillbaka inom egna gränser. Samtliga flyktingar måste ges möjlighet att återvända eller erbjudas godtagbara alternativ till ny bosättning.

Samma motionär begär i den enskilda motionen 2009/10:U9 (m) ett tillkännagivande om hur det s.k. folkmordet Holodomor, den stora svälten i Ukraina 1932–1933 då miljoner människor mördades, kan behandlas för att ge upprättelse åt offer och efterlevande.

Utskottets överväganden

Utskottet understryker inledningsvis Europarådets roll som en huvudaktör när det gäller att skapa och upprätthålla en gemensam värdegrund kring krav på bl.a. mänskliga rättigheter och rättsstatens principer i hela Europa. Genom att främja individens rättigheter bidrar organisationen till frihet, fred, stabilitet och säkerhet.

Utskottet noterar att någon skrivelse från regeringen för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under 2009 ännu inte har inkommit till riksdagen. Utskottet instämmer i motionsvis framförda krav på en *årlig rapportering från regeringen om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m.* Regeringens skrivelser om verksamheten inom t.ex. Europarådets ministerkommitté och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) fyller, som också framgår av utskottets betänkande 2009/10:UU22, en viktig funktion som underlag för riksdagens kontrollmakt. Genom skrivelserna informeras riksdagen som institution, och samtliga riksdagens ledamöter ges motionsrätt på skrivelserna och därmed relaterade frågeställningar. Skrivelserna blir ett ärende för riksdagen och ger tillfälle till debatt i kammaren.

Såvitt gäller regeringens skrivelse Europarådets ministerkommitté m.m. återfinns grunden för den i en resolution från Europarådets rådgivande församling. I proposition nr 27 år 1967 redovisas att Europarådets rådgivande församling antagit en resolution i vilken församlingen uppmanar regeringen ”att framlägga inför sina parlament minst en gång årligen en rapport om verksamheten i Europarådets ministerkommitté”. År 1968 överlämnade regeringen en skrivelse till riksdagen med en redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under 1967. I skrivelsen omtalas att denna framställts efter en period då ingen översiktlig redogörelse för verksamheten i Europarådet lämnats till riksdagen. Tidigare hade Utrikesdepartementet under några år givit ut en särskild årlig redogörelse, men utgivningen av dessa aktstycken upphörde 1961. Skrivelsen har därefter framställts så gott som årligen. Utskottet noterar att regeringen i skrivelse 2001/02:12 behandlade år 2000 och första halvåret 2001 samt i skrivelse 2002/03:81 behandlade andra halvåret 2001 och år 2002.¹

Också grundlagskommentaren (Holmberg, Stjernquist, Isberg, Eliason & Regner, *Grundlagarna: Regeringsformen, Successionsordningen, Riksdagsordningen*, 2006, 2:a uppl., s. 796–699) uppmärksammar att de årliga

¹ Det innebär således att skrivelser avgetts enligt följande: skr. 1968:23, skr. 1969:27, skr. 1970:39, skr. 1971:119, skr. 1972:107, skr. 1973:161, skr. 1974:131, skr. 1975/76:8, skr. 1975/76:141, skr. 1977/78:6, skr. 1978/79:17, skr. 1979/80:21, skr. 1980/81:7, skr. 1981/82:53, skr. 1982/83:74, skr. 1983/84:72, skr. 1984/85:68, skr. 1985/86:66, skr. 1986/87:59, skr. 1987/88:15, skr. 1988/89:40, skr. 1989/90:156, skr. 1990/91:165, skr. 1991/92:164, skr. 1992/93:248, skr. 1993/94:248, skr. 1994/95:215, skr. 1995/96:193, skr. 1996/97:140, skr. 1997/98:85, skr. 1999/2000:70, skr. 2001/02:12, skr. 2002/03:81, skr. 2003/04:81, skr. 2004/05:81, skr. 2005/06:81, skr. 2006/07:81, skr. 2007/08:81 och skr. 2008/09:196.

redogörelser som riksdagens delegationer till Nordiska rådet, Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa lämnar till riksdagen behandlas i utrikesutskottet. I kommentaren noteras att denna behandling görs tillsammans med regeringens skrivelse om nordiskt samarbete respektive Europarådets ministerkommitté. Dock nämns inte kommentarer, vilket kunde ha gjorts, motsvarande förfaringsätt vad gäller skrivelsen om Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.

Som också framgår av betänkande 2009/10:UU22 har utskottet, bl.a. genom ett möte mellan dess presidium och kabinetssekreteraren den 17 december 2009, framfört det angelägna i en årlig skriftlig redogörelse till riksdagen om dels verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m, dels verksamheten inom OSSE.

Det är utskottets avsikt att återkomma i fråga om samtliga skrivelser inom utskottets beredningsområde i syfte att överväga periodicitet, inriktning m.m. Med vad utskottet ovan anfört förutsätter utskottet att regeringen under 2010 återkommer till riksdagen med en skrivelse om verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. Motion 2009/10:U10 (s) är därmed besvarad och kan avstyrkas.

Utskottet delar motionärens förhoppningar om en snar *fredlig lösning på konflikten i Nagorno-Karabach*. Trots vapenstillestånd och ett stort antal resolutioner som FN:s säkerhetsråd antagit är det inte en s.k. frusen konflikt. Återkommande incidenter längs den militariserade frontlinje som skiljer sidorna åt resulterar årligen i 25–30 dödsoffer. Flyktingsituationen är oacceptabel.

Utskottet konstaterar att en fredlig lösning på problemen kring Nagorno-Karabach var ett krav – som inte uppfyllts – när Armenien och Azerbajdzjan inträdde i Europarådet. Konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan har pågått sedan slutet av 1980-talet och främst handlat om Nagorno-Karabach, som till övervägande delen är befolkat av kristna armenier. OSSE har sedan 1992 verkat för en förhandlingslösning. Detta sker inom den s.k. Minskgruppen vars verksamhet har varit inriktad på att hålla kontakterna öppna. Arbetet i gruppen leds av ett ordförandeskap bestående av Frankrike, Ryssland och USA. Sverige är också representerat i Minskgruppen. Utskottets ordförande är sedan juli 2002 OSSE:s parlamentariska församlings särskilda representant för konflikten i Nagorno-Karabach.

Med det nu anförda får motion 2009/10:U8 (m) anses vara besvarad. Utskottet avstyrker motionen.

Såvitt gäller motionsförslag om det s.k. *folkmordet Holodomor* konstaterar utskottet att ett motionsförslag med motsvarande innerbörd avstyrkts av utskottet under mandatperioden i det av riksdagen godkända betänkandet 2007/08:UU9 (rskr. 2007/08:236). Utskottet gör nu inte något annat ställningstagande. Motion 2009/10:U9 (m) avstyrks. Utskottet har därutöver ingen kommentar till redogörelsen utan föreslår att *redogörelse 2009/10:ERI* läggs till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2009/10:ER1 Från Sveriges delegation vid Europarådets parlamentariska församling.

Följdmotionerna

2009/10:U8 av Göran Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om konflikten i Nagorno-Karabach.

2009/10:U9 av Göran Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att beakta hur folkmordet Holodomor, den stora svälten i Ukraina 1932–1933 vid vilken miljoner människor mördades, kan behandlas för att ge upprättelse åt offer och efterlevande.

2009/10:U10 av Björn von Sydow m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen varje år ska lämna en redogörelse för verksamheten inom de organ som anges i 8 kap. 6 § RO, varav Europarådets svenska delegation är ett.